

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności
1.	
1.1	nazwę jednostkę Gmina Pcim
1.2	siedzibę jednostki Pcim 563
1.3	adres jednostki 32-432 Pcim, Pcim 563
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem 01.01.2023-.31.12.2023
3.	sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne Sprawozdanie zbiorcze
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	<p>Urząd Gminy Pcim</p> <p>Księgi rachunkowe prowadzi się w celu uzyskania odpowiednich danych wykorzystywanych do sporządzenia sprawozdań budżetowych, finansowych, statystycznych i innych rozliczeń z budżetem państwa i z ZUS, do których jednostka została zobowiązana. Do prowadzenia ksiąg rachunkowych wykorzystywany jest system finansowo księgowy z planowaniem budżetu firmy Korelacja. Księgi rachunkowe prowadzi się w języku polskim. Ostateczne otwieranie i zamykanie ksiąg rachunkowych następuje do dnia 30 kwietnia roku następnego. Zdarzenia jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym ujmowane są chronologicznie, zapisy są kolejno numerowane w okresie roku, co pozwala na ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, sumy zapisów liczone są w sposób ciągły.</p> <p>METODY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ USTALANIA WYNIKU FINANSOWEGO</p> <p>1. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, w zależności od tego, w jaki sposób zostały przyjęte (nabyte, wytworzone, otrzymane w formie darowizny), wycenia się według:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) cen nabycia, 2) kosztów wytworzenia, 3) ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu. <p>Wyceny według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu dokonuje się, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny.</p> <p>Środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymane na podstawie decyzji właściwego organu są wyceniane w wartości określonej w tej decyzji.</p> <p>Na dzień bilansowy, zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 1 Rachunku, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych) pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.</p> <p>2. Umarza się jednorazowo i w całości zalicza w koszty w momencie przyjęcia do eksploatacji takie składniki majątkowe, jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) książki i inne zbiory biblioteczne, 2) środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych, 3) odzież i umundurowanie, 4) meble i dywany, 5) inwentarz żywy, 6) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w miesiącu oddania do użytkowania. <p>3. Wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji wyceny zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.</p> <p>4. Księgi inwentarzowe, z zastrzeżeniem ust. 5, prowadzi się dla pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umarzanych w 100%, których wartość jest nie niższa 500 zł. Drobne przedmioty, których wartość nie przekracza 500zł, nie podlegają ewidencji wartościowej, prowadzona jest do nich ewidencja ilościowa.</p> <p>5. Bez względu na wartość nie prowadzi się ksiąg inwentarzowych dla następujących pozostałych środków trwałych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykładziny, 2) załuzje, 3) karnisze, 4) firany, 5) zasłony, 6) kwietniki, 7) doniczki, 8) naczynia kuchenne, 9) zastawy stołowe, 10) sztuce, 11) drobne urządzenia typu młotki, pędzle, łopaty, grabie, kopaczki, kosy itp., 12) gabloty, 13) tablice informacyjne, 14) wieszaki, 15) lampy, 16) godła, 17) kosze na śmieci, 18) choinki i ozdoby świąteczne, 19) zegary, 20) obrazy, 21) drobny sprzęt biurowy: zszywacze, dziurkacze, kalkulatory itp., 22) odzież ochronną <p>6. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się oraz amortyzuje przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych.</p>

7. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje jednorazowo, w grudniu, za okres całego roku.

8. Nowo przyjęte środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się oraz amortyzuje począwszy od następnego miesiąca po nabyciu, w którym przyjęto je do użytkowania.

9. Nabycie aktualizacja lub modyfikacja oprogramowania przeprowadzona przez osoby trzecie, niezwiązana z udzieleniem nowej licencji ani przeniesieniem praw autorskich, zaliczana jest bezpośrednio w koszty. Modyfikacja oprogramowania, która wiąże się z udzieleniem nowej licencji lub przeniesieniem praw autorskich, stanowi samodzielny tytuł wartości niematerialnych i prawnych.

10. Środki trwałe w budowie, zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 RachunkU, wycenia się na dzień bilansowy w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

11. Na dzień nabycia lub powstania inwestycje długoterminowe (art. 35 ust. 1 RachunkU) ujmuje się w księgach rachunkowych w cenach nabycia.

Na dzień bilansowy, na podstawie postanowień art. 28 ust. 1 pkt 3 RachunkU, udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje zaliczone do aktywów trwałych wycenia się:

1) w cenie ich nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, czyli w cenie nabycia netto,

12. Na dzień nabycia lub powstania inwestycje krótkoterminowe (art. 35 ust. 1 RachunkU) ujmuje się w cenach nabycia lub zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia lub rozliczenia transakcji nie są istotne.

Inwestycje krótkoterminowe, zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 5 RachunkU, wycenia się nie rzadziej niż na dzień:

1) według ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa,

13. Aktywa pieniężne na dzień bilansowy, na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 10 RachunkU, wycenia się w wartości nominalnej, tj. łącznie ze skapitalizowanymi, zarachowanymi odsetkami.

14. Na dzień powstania, zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 2 RachunkU, należności ujmuje się w księgach według wartości nominalnej. Nie rzadziej niż na dzień bilansowy, na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 7 RachunkU, należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności, z tym że odsetki ujmuje się w księgach nie później niż na koniec każdego kwartału.

15. Na dzień powstania, zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 2 RachunkU, zobowiązania ujmuje się w księgach według wartości nominalnej.

16. Rezerwy na zobowiązania, zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 9 RachunkU, wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości.

17. Należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy. Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 1 RachunkU na dzień bilansowy składniki aktywów i pasywów wyrażone w walucie obcej wycenia się po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

Różnice kursowe powstałe przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych oraz sprzedaży walut zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych, a w uzasadnionych przypadkach – do kosztu wytworzenia produktów lub ceny nabycia towarów, a także do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie bądź wartości niematerialnych i prawnych, i rozlicza się na koniec każdego miesiąca.

18. Zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych na dzień nabycia lub powstania, zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 1 RachunkU, ujmuje się w księgach rachunkowych według cen nabycia lub kosztów wytworzenia. Materiały (*towary*) wycenia się w cenach zakupu (*cenach nabycia*).

Na dzień bilansowy ceny nabycia albo zakupu bądź planowane koszty wytworzenia rzeczowych składników obrotowych nie mogą być wyższe od cen sprzedaży netto tych składników.

19. Fundusze własne oraz pozostałe aktywa i pasywa wycenia się na dzień bilansowy w wartości nominalnej.

20. Przyjmuje się następujące metody prowadzenia ewidencji analitycznej rzeczowych aktywów obrotowych:
Dla zakupionych materiałów (*towarów*) prowadzi się ewidencje ilościowo-wartościową, w której dla każdego składnika ujmuje się obroty i stany w jednostkach naturalnych i pieniężnych (art. 17 ust. 2 pkt 1 RachunkU).

21. Gdy ceny zakupu (*nabycia*) jednakowych albo uznanych za jednakowe rzeczowych składników aktywów obrotowych ze względu na podobieństwo ich rodzaju i przeznaczenie są różne, wartość stanu końcowego tych składników wycenia się w zależności od przyjętej metody ustalania wartości ich rozchodu.

Przyjmując, że rozchód składnika aktywów wycenia się kolejno po cenach tych składników aktywów, które jednostka nabyła najwcześniej (art. 34 ust. 4 pkt 2 RachunkU).

22. Rozchód akcji (jeżeli akcje ewidencjonuje się w cenach nabycia) wycenia się, przyjmując jedną z poniższych metod (art. 35 ust. 8 RachunkU).

Według cen akcji nabytych najwcześniej.

23. Ustala się następujące zasady ewidencji i rozliczania kosztów.
Ponoszone koszty ujmowane są na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”.

24. W przypadku postawienia jednostki w stan likwidacji aktywa zostają wycenione według zasad określonych dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przepisy o likwidacji jednostki stanowią inaczej.

25. Sposób ustalania wyniku finansowego:

1) jednostki budżetowej:

a) wynik finansowy jednostki budżetowej jest ustalany zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”;

b) wynik finansowy przedstawiony w rachunku zysków i strat obejmuje:

- wynik z działalności podstawowej,
- wynik z działalności operacyjnej,
- wynik z operacji finansowych,
- wynik brutto,
- podatki i obowiązkowe rozliczenia z budżetem obciążające wynik finansowy (obowiązkowe zmniejszenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego oraz nadwyżki dochodów jednostek budżetowych prowadzących działalność oświatową),
- zysk netto.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pcimiu

Celem prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostki jest wierne i rzetelne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej z uwzględnieniem podstawowych zasad rachunkowości oraz przepisów wykonawczych do FinPubU.

Księgi rachunkowe jednostki są prowadzone komputerowo, z wyjątkiem ksiąg inwentarzowych środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Księgi rachunkowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej są prowadzone przy użyciu komputera w programie DISTRICTUS – System Finansowo - Księgowy, opracowanym przez firmę KORELACJA – Systemy Informatyczne z siedzibą w Krakowie ul. J.Lea114.

Data rozpoczęcia eksploatacji programu: 01 styczeń 2010 r.

Program komputerowy spełnia wymagania wynikające z art. 10 ust. 1 pkt 3b UoR i zapewnia wzajemne powiązania poszczególnych zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe jako całość. Ponadto oddzielne komputerowe zbiory danych są równoważne dziennikowi, księdze głównej, księgom pomocniczym, zestawieniu obrotów i sald księgi głównej oraz sald ksiąg pomocniczych. Księgi rachunkowe prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.

Zdarzenia ujmowane są chronologicznie, zapisy są kolejno numerowane.

Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

1. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, w zależności od tego, w jaki sposób zostały przyjęte (nabyte, wytworzone, otrzymane w formie darowizny), wycenia się według:

- 1) cen nabycia,
- 2) ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.

Wyceny według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu dokonuje się, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny.

Środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymane na podstawie decyzji właściwego organu są wyceniane w wartości określonej w tej decyzji.

Na dzień bilansowy środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych) pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

2. Umarza się jednorazowo i w całości zalicza w koszty w momencie przyjęcia do eksploatacji takie składniki majątkowe, jak:

- 1) meble i dywany,
- 2) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, tj. o wartości jednostkowej nieprzekraczającej 10.000,00 zł dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100%.

Pozostałe środki trwałe winny być księgowane na koncie 013 od wartości zakupionego środka trwałego w kwocie 500,00 złotych i więcej.

Przedmioty o wartości równej lub wyższej 10.000,00 zł zalicza się do środków trwałych i umarza metodą liniową raz w roku za pomocą stawek amortyzacyjnych określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Umorzenia dokonuje się na koniec roku.

3. Wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji wyceny zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.

4. Księgi inwentarzowe, z zastrzeżeniem ust. 5, prowadzi się dla pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umarżanych w 100%, których wartość jest nie niższa niż 500,00 zł.

5. Bez względu na wartość księgi inwentarzowe prowadzi się dla następujących pozostałych środków trwałych :

- 1) meble,
- 2) lampy stojące,
- 3) komputery,
- 4) klimatyzatory,
- 5) aparaty telefoniczne cyfrowe i bezprzewodowe,
- 6) sprzęt elektroniczny.

Środki trwałe nisko cenne:

- o charakterze wyposażenia (kosze, lustra, zasłony, wykładziny. itp.) o wartości do 500,00 złotych podlegają zaliczeniu do kosztów w momencie ich zakupu. Kontrola ich stanu prowadzona jest w ilościowej ewidencji pozaksięgowej

- o charakterze wyposażenia stanowiącej drobny sprzęt nie podlegają ewidencji ani ilościowej, ani wartościowej (np.: sprzęt gospodarczy do utrzymania czystości – wiadra, szczotki, miski, ścierki; sprzęt typu kuchennego – szklanki, łyżki, obrusy, serwetki)

6. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się oraz amortyzuje przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych.

7. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje jednorazowo, w grudniu, za okres całego roku.

8. Nowo przyjęte środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się oraz amortyzuje począwszy od następnego miesiąca po miesiącu, w którym przyjęto je do użytkowania.

9. Nabyta aktualizacja lub modyfikacja oprogramowania przeprowadzona przez osoby trzecie, niezwiązana z udzieleniem nowej licencji ani przeniesieniem praw autorskich, zaliczana jest bezpośrednio w koszty. Modyfikacja oprogramowania, która wiąże się z udzieleniem nowej licencji lub przeniesieniem praw autorskich, stanowi samodzielny tytuł wartości niematerialnych i prawnych.

10. Środki trwałe w budowie wycenia się na dzień bilansowy w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

11. Na dzień nabycia lub powstania inwestycje krótkoterminowe (art. 35 ust. 1 UoR) ujmuje się w cenach nabycia lub zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia lub rozliczenia transakcji nie są istotne.

Inwestycje krótkoterminowe wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy :

- 1) według ceny (wartości) rynkowej,
- 2) według ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa,

12. Aktywa pieniężne na dzień bilansowy wycenia się w wartości nominalnej, tj. łącznie ze skapitalizowanymi, zarachowanymi odsetkami.

13. Na dzień powstania należności ujmuje się w księgach według wartości nominalnej.

Nie rzadziej niż na dzień bilansowy, na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 7 UoR, należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności, z tym że odsetki ujmuje się w księgach nie później niż na koniec każdego kwartału.

14. Na dzień powstania, zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 2 UoR, zobowiązania ujmuje się w księgach według wartości nominalnej.

Nie rzadziej niż na dzień bilansowy, na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 8 UoR, zobowiązania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, z tym że odsetki ujmuje się w księgach nie później niż na koniec każdego kwartału.

15. Zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych na dzień nabycia lub powstania, zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 1 UoR, ujmuje się w księgach rachunkowych według cen nabycia lub zakupu.

16. Fundusze własne oraz pozostałe aktywa i pasywa wycenia się na dzień bilansowy w wartości nominalnej.

17. Przyjmuje się następujące metody prowadzenia ewidencji analitycznej rzeczowych aktywów obrotowych:

Zakupione materiały są bezpośrednio po zakupie zaliczane w ciężar właściwego konta kosztów (art. 17 ust. 2 pkt 4 UoR). Na koniec roku przeprowadza się inwentaryzację nieużytych materiałów i wprowadza na stan zapasów, korygując koszty o wartość tego stanu pod datą ostatniego dnia danego roku. W następnym roku, nie później niż pod datą ostatniego dnia roku, odnosi się je odpowiednio w koszty.

18. Gdy ceny zakupu (*nabycia*) jednakowych albo uznanych za jednakowe rzeczowych składników aktywów obrotowych ze względu na podobieństwo ich rodzaju i przeznaczenie są różne, wartość stanu końcowego tych składników wycenia się w zależności od przyjętej metody ustalania wartości ich rozchodu.

Według cen przeciętnych, to jest ustalonych w wysokości średniej ważonej cen danego składnika aktywów (art. 34 ust. 4 pkt 1 UoR). Ponożone koszty ujmowane są na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”.

19. Sposób ustalania wyniku finansowego:

1) jednostki budżetowej:

a) wynik finansowy jednostki budżetowej jest ustalany zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”;

b) wynik finansowy przedstawiony w rachunku zysków i strat obejmuje:

- wynik z działalności podstawowej,
- wynik z działalności operacyjnej,
- wynik z operacji finansowych,

Ustalenie wyniku finansowego następuje poprzez przeksięgowanie w końcu roku obrotowego:

Na stronę Wn konta 860 „Wynik finansowy”:

- a) sumy poniesionych kosztów operacyjnych w korespondencji z grupą kont zespołu 4,
- b) zmianę stanu międzyokresowych rozliczeń kosztów w korespondencji z kontem 490 „Rozliczenie kosztów”,
- c) sumy poniesionych kosztów finansowych – w korespondencji z kontem 751 „Koszty finansowe” oraz pozostałych kosztów operacyjnych, w korespondencji z kontem 761 „Pozostałe koszty operacyjne”
- d) w roku następnym przeniesienie zysku netto na konto 800 „Fundusz Jednostki”

Na stronę Ma konta 860 „Wynik finansowy”:

- a) sumy uzyskanych przychodów – w korespondencji z poszczególnymi kontami zespołu 7, tj. 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 750 „Przychody finansowe”; 760 „Pozostałe przychody operacyjne”,
- b) zmianę stanu międzyokresowych rozliczeń kosztów – w korespondencji z kontem 490 „Rozliczenie kosztów”,
- c) w roku następnym przeniesienie straty netto na konto 800 „Fundusz Jednostki”

20. Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) sporządzany jest według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do UoR.

Zakład Obsługi Szkół – Placówki oświatowe

Ewidencja księgową prowadzona jest za pomocą programu komputerowego Finanse Vulcan. Sprawozdanie zostało przygotowane zgodnie z przepisami ustawy MF i przyjętymi w jednostce zasadami (polityką rachunkowości)

Zasady wyceny aktywów i pasywów:

Środki trwałe powyżej 10.000,00 zł w trakcie roku obrachunkowego wprowadza się do ewidencji według ich wartości początkowej, która wyceniana jest w zależności od sposobu ich nabycia wg.:

- Ceny nabycia – w przypadku nabycia w drodze kupna;
- Kosztów wytworzenia – w przypadku wytworzenia we własnym zakresie;
- Wartości rynkowej – w przypadku otrzymania w drodze darowizny, z tym zastrzeżeniem, że jeżeli stosowna umowa wskazuje niższą wartość, wówczas do ewidencji przyjmuje się wartość określoną w umowie;

W jednostce mogą wystąpić środki trwałe otrzymane nieodpłatnie na mocy stosownej decyzji, te składniki aktywów zostaną przyjęte do ewidencji w wartości określonej w tej decyzji.

Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych na ich ulepszenie. Z tym jednak zastrzeżeniem, że jeżeli ulepszenie to polega na instalacji części składowej lub peryferyjnej o jednostkowej wartości nieprzekraczającej 3.500 zł., to wartość ta obciąża koszty w momencie ich powstania i nie powiększa wartości początkowej środka trwałego, w którym zostały zainstalowane.

W bilansie środki trwałe wykazuje się w wartości netto stanowiącej różnicę ich wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia.

Odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) dla środków trwałych dokonuje się jednorazowo na koniec roku budżetowego według stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, natomiast dla środków i wartości wprowadzonych w ciągu roku ustalona jest w proporcji do okresu używania w danym roku. Rozpoczęcie amortyzacji następuje od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym przyjęto do używania. Do końca miesiąca, w którym następuje zrównanie sumy odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową lub w którym postawiono je w stan likwidacji.

W jednostce przyjęto metodę liniową dla wszystkich środków trwałych.

Wartości niematerialne i prawne

- Zakupione z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia.
- Otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w decyzji.
- Otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia w przypadku „tytułu”.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wynoszącej co najmniej 3.500,00 zł. podlegają umarzaniu. Stawki amortyzacyjne ustalane są zgodnie ze stawkami określonymi Rozporządzeniem, w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja”.

Dokumentami ewidencjonującymi stan i ruch wartości niematerialnych i prawnych są:

- Dowody OT – przyjęcie wartości niematerialnych i prawnych
- Dowody LT – likwidacja wartości niematerialnych i prawnych

Wartości składników majątku mających cechy wartości niematerialnych i prawnych o wartości nieprzekraczającej kwoty 3.500,00 zł. zakupione ze środków na wydatki bieżące i w ocenie jednostki wartość jest nieistotna to zalicza się je bezpośrednio w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii” i umarza w 100%, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”

Pozostałe środki trwałe to środki trwałe wymienione w § 6 ust. 3 „rozporządzenia”, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje).

Pozostałe środki trwałe o wartości od 500 do 10.000,00 zł. ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” i umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Pozostałe środki trwałe o niskiej wartości nieprzekraczającej 500 zł. odpisuje się w ciężar kosztów w momencie zakupu.

Na koncie 013 można ewidencjonować pozostałe środki trwałe w użytkowaniu bez względu na ich wartość początkową, jeśli stanowią środki dydaktyczne służące procesom dydaktyczno-wychowawczym w szkołach i placówkach oświatowych.

Zbiory biblioteczne to dokumenty zawierające utrwalony wyraz myśli ludzkiej, przeznaczone do rozpowszechniania, niezależnie od nośnika fizycznego i sposobu zapisu treści, a zwłaszcza: dokumenty graficzne (piśmiennicze, kartograficzne, ikonograficzne i muzyczne), dźwiękowe, wizualne, audiowizualne i elektroniczne (ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, Dz. U. z 2019 poz. 1479 z póź. zm.). Do zbiorów bibliotecznych nie zalicza się materiałów służących pracownikom jednostki, takich jak: katalogi, instrukcje, normy, wydawnictwa urzędowe itp.

Ewidencja zbiorów bibliotecznych prowadzona jest według zasad określonych rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz. U. Nr 205, poz. 1283).

Zakupione zbiory wyceniane są: w cenie zakupu, a zbiory ujawnione, darowane wycenia się według wartości szacunkowej ustalonej komisyjnie i zatwierdzonej przez kierownika biblioteki. Rozchody wycenia się w wartości ewidencyjnej.

Zbiory biblioteczne bez względu na wartość umarzone są w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania. Umorzenie ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Inwestycje (środki trwałe w budowie) – wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem (wytworzeniem) pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Pozostałe aktywa trwałe w jednostce nie występują.

Zapasy są to rzeczowe aktywa obrotowe do których zaliczamy:

- Materiały nabyte w celu zużycia na potrzeby własne. Zakupione materiały ujmuje się w ewidencji wg. cen ich nabycia. Wartość dostaw niefakturowanych ustala się stosując ceny przyjęte w ewidencji materiałów
- Surowce tj. artykuły spożywcze przeznaczone do przygotowania posiłków w stołówce wycenia się w cenie nabycia, dla tych składników majątku prowadzi się ewidencję ilościową – wartościową

Materiały zakupione na potrzeby administracyjno – gospodarcze, w tym materiały biurowe, środki czystości itp. odpisuje się w ciężar kosztów w momencie zakupu.

Materiały służące jako surowce do przygotowania posiłków w stołówkach obejmuje się ewidencją ilościowo – wartościową, a ich rozchód i stany ustala się metodą FIFO . „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”

Materiały służące jako surowce np. olej napędowy, olej opałowy węgiel, koks itp. obejmuje się ewidencją ilościowo – wartościową a ich rozchód i stany ustala się metodą FIFO . „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”.

Inne składniki rzeczowych aktywów trwałych w jednostce nie występują.

Należności występujące w jednostce to: należności od odbiorców, z tytułu dochodów budżetowych, od budżetów, publicznoprawne, od pracowników i pozostałe. Jeżeli spłata należności następuje ratami, to raty płatne w roku obrotowym po dniu bilansowym oraz raty zaległe zalicza się do należności krótkoterminowych. Należności na dzień ich powstania wycenia się i ewidencjonuje w księgach rachunkowych według wartości nominalnej. Na koniec każdego kwartału i na dzień bilansowy wycenia się je w kwocie wymagającej zapłaty, obejmującej kwotę główną powiększoną o należne odsetki zwłoki w zapłacie – ustawowe.

Odpisów aktualizujących należności dokonuje się na dzień bilansowy, według zasad określonych w ustawie o rachunkowości.

Nie dokonuje się odpisów aktualizujących należności w przypadku, gdy zostały one zapłacone do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.

W jednostce nie występują należności nominalne w walucie obcej.

	<p>Środki pieniężne gromadzone są na rachunkach bieżących i pomocniczych. W jednostce jest obowiązkowa ewidencja wydatków w układzie rodzajowym i układzie podziałki klasyfikacji budżetowej</p> <p>Rozliczenia międzyokresowe koszty przyszłych okresów</p> <p>Fundusz jednostki - jednostka wycenia w wartości nominalnej</p> <p>Zobowiązania występujące w jednostce to zobowiązania z tytułu dostaw i usług, wobec budżetów, z tytułu ubezpieczeń i innych oraz z tytułu wynagrodzeń. Zobowiązania na dzień ich powstania wycenia się i ewidencjonuje w księgach rachunkowych według wartości nominalnej, łącznie z VAT, a na dzień bilansowy oraz na koniec każdego kwartału w wysokości wymagalnej zapłaty.</p> <p>Odsetek od zobowiązań stanowiących zaległości podatkowe nie nalicza się, jeżeli wysokość odsetek nie przekracza 3-krotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez Poczta Polska S.A. za przesyłkę poleconą.</p> <p>W jednostce nie występują zobowiązania nominalne w walucie obcej.</p> <p>W jednostce zobowiązania ustala się zgodnie z przyjętymi zasadami:</p> <p>Ewidencja zobowiązań na podstawie otrzymanych faktur, rachunków za dany miesiąc do dnia 05 następnego miesiąca, a zobowiązania na koniec roku do dnia 31 stycznia następnego roku.</p> <p>Fundusze specjalne w ramach funduszy specjalnych jednostka tworzy zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz zabezpieczenie wykonania umowy</p> <p>Pozostałe aktywa i pasywa</p> <p>W jednostce nie występują rozliczenia międzyokresowe kosztów biernych oraz tytuły do tworzenia rezerw na przyszłe zobowiązania.</p> <p>Wynik finansowy jednostki budżetowej ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”.</p> <p>Ewidencja kosztów działalności podstawowej prowadzona jest w zespole 4 kont, tj. na kontach kosztów rodzajowych, przy czym koszty niebędące kosztami danego okresu sprawozdawczego ujmowane są jako koszty rozliczane w czasie (konto 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów”).</p>																																																																																																																			
5.	inne informacje																																																																																																																			
II. Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności																																																																																																																				
I.																																																																																																																				
1.1	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zwierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne podobieństwa stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia																																																																																																																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Grupa środków trwałych</th> <th rowspan="2">BO 01.01.2023</th> <th colspan="3">Wartość brutto</th> <th rowspan="2">Umorzenie na dzień 31.12.2023 r.</th> <th rowspan="2">BZ 31.12.2023 r. wartość brutto</th> <th rowspan="2">BZ 31.12.2023r. Wartość netto</th> </tr> <tr> <th>Zwiększenia</th> <th>Zmniejszenia</th> <th>Przemieszczenia wewnętrzne</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>3 755 163,93</td> <td>128 801,89</td> <td>128 801,89</td> <td></td> <td>0,00</td> <td>3 755 163,93</td> <td>3 755 163,93</td> </tr> <tr> <td>I</td> <td>29 827 238,35</td> <td>42 974 912,02</td> <td>21 327 755,37</td> <td></td> <td>14 081 987,04</td> <td>51 474 395,00</td> <td>37 392 407,96</td> </tr> <tr> <td>II</td> <td>53 846 166,15</td> <td>6 119 166,04</td> <td>362 286,14</td> <td></td> <td>24 580 103,48</td> <td>59 603 046,05</td> <td>35 022 942,57</td> </tr> <tr> <td>III</td> <td>82 721,80</td> <td>310 997,26</td> <td>210 220,43</td> <td></td> <td>28 000,00</td> <td>183 498,63</td> <td>155 498,63</td> </tr> <tr> <td>IV</td> <td>182 210,75</td> <td>76 550,41</td> <td>14 736,84</td> <td></td> <td>177 042,71</td> <td>244 024,32</td> <td>66 981,61</td> </tr> <tr> <td>VI</td> <td>250 399,41</td> <td>275 326,18</td> <td>134 855,09</td> <td></td> <td>87 755,58</td> <td>390 870,50</td> <td>303 114,92</td> </tr> <tr> <td>VII</td> <td>1 167 606,64</td> <td>0,00</td> <td>115 778,00</td> <td></td> <td>1 025 119,36</td> <td>1 051 828,64</td> <td>26 709,28</td> </tr> <tr> <td>VIII</td> <td>536 265,06</td> <td>49 038,26</td> <td>206 106,17</td> <td></td> <td>285 665,38</td> <td>379 197,15</td> <td>93 531,77</td> </tr> <tr> <td>Razem:</td> <td>89 647 772,09</td> <td>49 934 792,06</td> <td>22 500 539,93</td> <td>0,00</td> <td>40 265 673,55</td> <td>117 082 024,22</td> <td>76 816 350,67</td> </tr> <tr> <td>020 śr. Trwałe</td> <td>85 755,72</td> <td>107 231,20</td> <td>23 135,22</td> <td></td> <td>58 281,70</td> <td>169 851,70</td> <td>111 570,00</td> </tr> <tr> <td>013 pozost. środki trwałe</td> <td>4 696 895,94</td> <td>1 687 289,42</td> <td>683 046,12</td> <td></td> <td>5 701 139,24</td> <td>5 701 139,24</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>014 zbiory biblioteczne</td> <td>555 830,04</td> <td>89 403,24</td> <td>45 177,77</td> <td></td> <td>600 055,51</td> <td>600 055,51</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>020 pozostałe środki trwałe</td> <td>149 524,85</td> <td>90 387,89</td> <td>12 654,95</td> <td></td> <td>227 257,79</td> <td>227 257,79</td> <td>0,00</td> </tr> </tbody> </table>	Grupa środków trwałych	BO 01.01.2023	Wartość brutto			Umorzenie na dzień 31.12.2023 r.	BZ 31.12.2023 r. wartość brutto	BZ 31.12.2023r. Wartość netto	Zwiększenia	Zmniejszenia	Przemieszczenia wewnętrzne	0	3 755 163,93	128 801,89	128 801,89		0,00	3 755 163,93	3 755 163,93	I	29 827 238,35	42 974 912,02	21 327 755,37		14 081 987,04	51 474 395,00	37 392 407,96	II	53 846 166,15	6 119 166,04	362 286,14		24 580 103,48	59 603 046,05	35 022 942,57	III	82 721,80	310 997,26	210 220,43		28 000,00	183 498,63	155 498,63	IV	182 210,75	76 550,41	14 736,84		177 042,71	244 024,32	66 981,61	VI	250 399,41	275 326,18	134 855,09		87 755,58	390 870,50	303 114,92	VII	1 167 606,64	0,00	115 778,00		1 025 119,36	1 051 828,64	26 709,28	VIII	536 265,06	49 038,26	206 106,17		285 665,38	379 197,15	93 531,77	Razem:	89 647 772,09	49 934 792,06	22 500 539,93	0,00	40 265 673,55	117 082 024,22	76 816 350,67	020 śr. Trwałe	85 755,72	107 231,20	23 135,22		58 281,70	169 851,70	111 570,00	013 pozost. środki trwałe	4 696 895,94	1 687 289,42	683 046,12		5 701 139,24	5 701 139,24	0,00	014 zbiory biblioteczne	555 830,04	89 403,24	45 177,77		600 055,51	600 055,51	0,00	020 pozostałe środki trwałe	149 524,85	90 387,89	12 654,95		227 257,79	227 257,79	0,00
Grupa środków trwałych	BO 01.01.2023			Wartość brutto						Umorzenie na dzień 31.12.2023 r.	BZ 31.12.2023 r. wartość brutto	BZ 31.12.2023r. Wartość netto																																																																																																								
		Zwiększenia	Zmniejszenia	Przemieszczenia wewnętrzne																																																																																																																
0	3 755 163,93	128 801,89	128 801,89		0,00	3 755 163,93	3 755 163,93																																																																																																													
I	29 827 238,35	42 974 912,02	21 327 755,37		14 081 987,04	51 474 395,00	37 392 407,96																																																																																																													
II	53 846 166,15	6 119 166,04	362 286,14		24 580 103,48	59 603 046,05	35 022 942,57																																																																																																													
III	82 721,80	310 997,26	210 220,43		28 000,00	183 498,63	155 498,63																																																																																																													
IV	182 210,75	76 550,41	14 736,84		177 042,71	244 024,32	66 981,61																																																																																																													
VI	250 399,41	275 326,18	134 855,09		87 755,58	390 870,50	303 114,92																																																																																																													
VII	1 167 606,64	0,00	115 778,00		1 025 119,36	1 051 828,64	26 709,28																																																																																																													
VIII	536 265,06	49 038,26	206 106,17		285 665,38	379 197,15	93 531,77																																																																																																													
Razem:	89 647 772,09	49 934 792,06	22 500 539,93	0,00	40 265 673,55	117 082 024,22	76 816 350,67																																																																																																													
020 śr. Trwałe	85 755,72	107 231,20	23 135,22		58 281,70	169 851,70	111 570,00																																																																																																													
013 pozost. środki trwałe	4 696 895,94	1 687 289,42	683 046,12		5 701 139,24	5 701 139,24	0,00																																																																																																													
014 zbiory biblioteczne	555 830,04	89 403,24	45 177,77		600 055,51	600 055,51	0,00																																																																																																													
020 pozostałe środki trwałe	149 524,85	90 387,89	12 654,95		227 257,79	227 257,79	0,00																																																																																																													
1.2	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami																																																																																																																			

	nie dotyczy
1.3	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	nie dotyczy
1.4	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	nie dotyczy
1.5	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu leasingu
	nie dotyczy
1.6	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	30 udziałów po 61 zł - Krakowski Bank Spółdzielczy 100 udziałów po 100 zł – Spółka Górna Raba
1.7	Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	BO 294.284,93 zł, zwiększenia 8.576,18 zł, zmniejszenia 129.667,61 zł stan na koniec roku 173.193,50 zł (w tym czynsz +odsetki +koszty postępowania sądowego 792,72 zł, kanalizacja + odsetki 3.471,31 zł, fundusz alimentacyjny 168.929,47 zł)
1.8	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	nie dotyczy
1.9	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	nie dotyczy
b)	powyżej 3 do 5 lat
	nie dotyczy
c)	powyżej 5 lat
	nie dotyczy
1.10	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	nie dotyczy
1.11	łącznie kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	nie dotyczy
1.12	łącznie kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	nie dotyczy
1.13	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	nie dotyczy
1.14	łącznie kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	nie dotyczy
1.15	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	542.291,57 zł
1.16	inne informacje
	nie dotyczy
2.	
2.1	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	nie dotyczy
2.2	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	nie dotyczy
2.3	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	nie dotyczy
2.4	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	nie dotyczy
2.5	inne informacje
	nie dotyczy
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	nie dotyczy